

Zonebeheer met beleid

Rob Witte / Michel van Kesteren

- Wat is zonebeheer
- Waarom beleid maken
- Fruitige aanpak
- Uitdaging

Wat is zonebeheer (1)

Wet geluidhinder (Wgh) en Wet milieubeheer (Wm) vormen de basis voor zonebeheer

- Wgh door het vastleggen van geluidzones in bestemmingsplannen
- Wm vanwege de vergunningsplicht voor bedrijven

De koppeling Wgh en Wm:

- Bij vergunningsprocedures voor individuele bedrijven
- Geen overschrijdingen van de zone en MTG-woningen
- Technisch kunststukje voor vergunningverleners en akoestici

Wat is zonebeheer (2)

Maar: er zijn meer geïnteresseerden

- Ruimtelijke Ontwikkeling & Planologen
- Grondzaken
- Bedrijvencontact-functionarissen (EZ)

En de “buitenwereld”

- Bedrijven
- Kamer van Koophandel, industriekring
- Omwonenden

Wat is doel van zonebeheer (3)

- Het verdelen/beheren van de beschikbare geluidsruijnte
- Actief beschermen van zowel bedrijven als omwonenden
- Hulpmiddel bij het maken van bredere beleidskeuzes
 - verkoop industriekavels?
 - woningbouw in zones?
 - uitbreiding industrieterrein?
 - stimuleren bedrijvigheid

Waarom beleid maken (1)

Veel geluidzones zitten vol

Oorzaken hiervoor:

- Bij zonering/sanering alleen grote bedrijven meegenomen
- Teveel geluidsruijnte is standaard (RBS-13e dag, D/A/N, AMvB-bedrijven)
- Wijze van modelleren levert overschatting

Waarom beleid maken (2)

Maar, hoewel het veelal gaat om papieren overschrijdingen

Oordeel Raad van State 2004:

VOL = VOL

Waarom beleid maken (3)

Met slim zonebeheer kun je problemen voorkomen

Wetsvoorstel aanpassing Wet geluidhinder (voorjaar 2005)

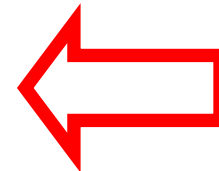
- zonebeheer wordt in principe taak gemeenten
- zonebeheersplan krijgt “formele” status

Een aanpak (1)

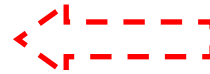
een adequate, structurele oplossing kan niet snel worden gevonden

- opties

- A. nieuwe geluidsruimte binnen bestaande zone

- B. uitbreiden bestaande zone

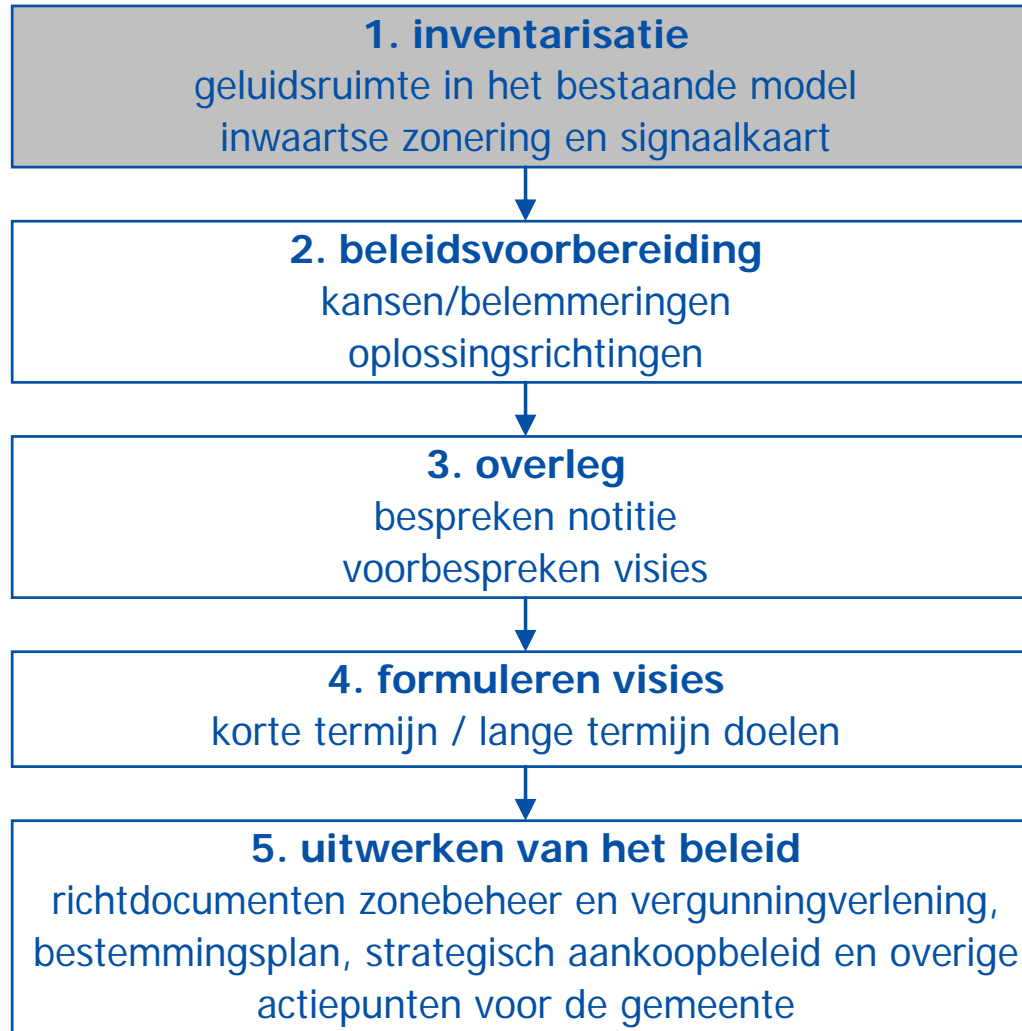
- C. ~~opheffen van de geluidszone~~

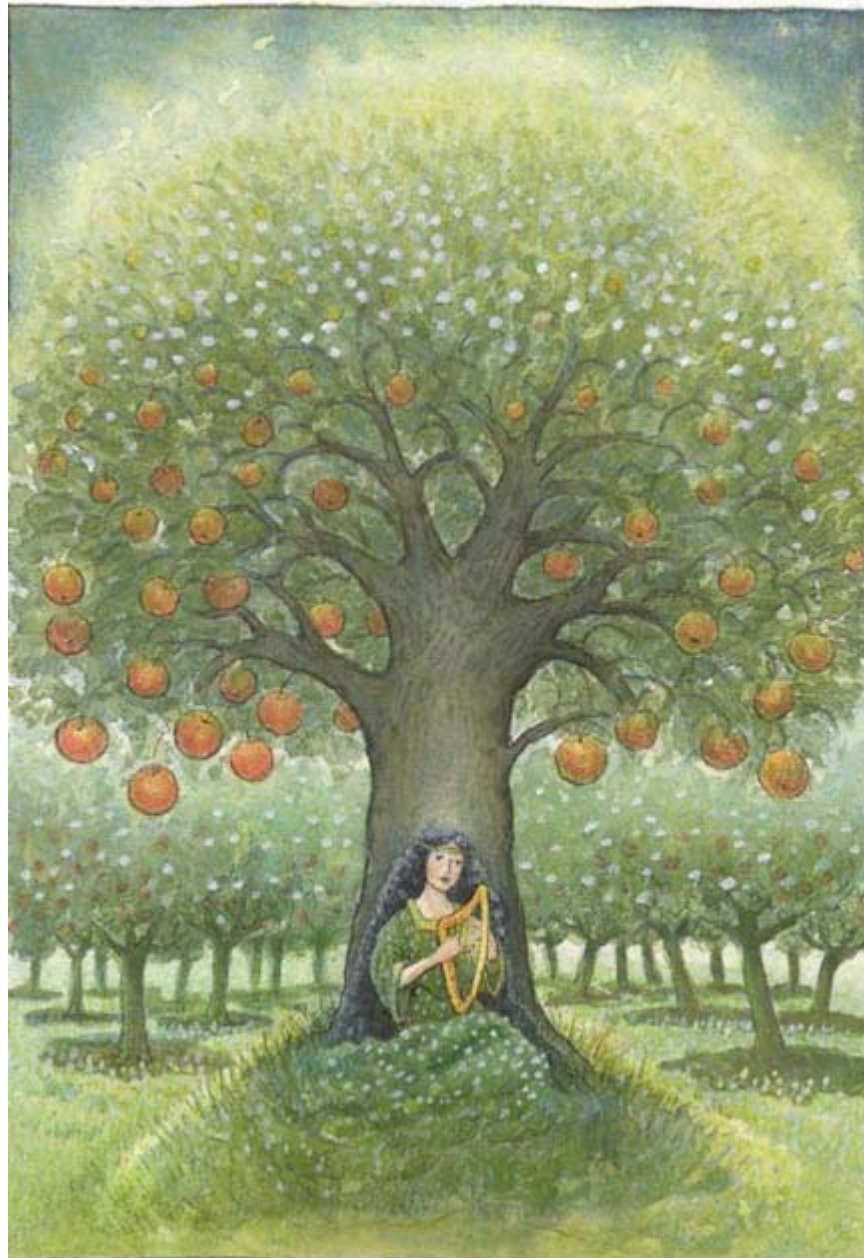
Een aanpak (2)

- optie A
 - zoeken naar nieuwe geluidsruimte binnen huidige geluidszone
 - ✓ vergunde geluidssituatie aanpassen aan actuele situatie
 - ✓ daadwerkelijke geluidssanering
(huidige situatie versus ideaalbeeld)
 - gefaseerd toewerken naar de ideale situatie

Een aanpak (3)

Fasering uit een plan van aanpak

actie 1. Eenvoudige aanpassing van enkele geluidsbronnen

mogelijkheid	termijn	toelichting	actie
1. opschonen model	direct	vergunning ingetrokken	uit zonemodel
2. aanpassen zonebeheer AMvB-bedrijven	direct	geen activiteiten in nachtperiode volgens melding	op nul stellen in periode
3. idem	kort	<u>8 AMvB-bedrijven</u> : geen activiteiten avond/nacht	1. fysieke controle 2. op nul stellen in periode 3. later formaliseren
ambtshalve aanpassen vergunning	enkele maanden	<u>vergunningplichtige bedrijven</u> : geen activiteiten avond/nacht	1. fysieke controle 2. vergunnings-procedure 3. op nul stellen in periode

overzicht van acties

mogelijkheid	kenmerk	effect
actie 1. eenvoudige aanpassing van enkele geluidsbronnen	heeft effect op enkele geluidsbronnen	varieert 0 à 2,5 dB(A)

actie 2. technisch/akoestische aanpassingen in het zonemodel

a. alternatieve bodemfactor voor het industrieterrein
bodemfactor voor het industrieterrein 0.5 (half geluids-
absorberend) in plaats van 0.0 (hard, reflecterend)

b. alternatieve factor luchtdemping

c. factor voor 'redelijke sommatie'
niet alle bronnen zijn gelijktijdig in bedrijf

overzicht van acties

mogelijkheid	kenmerk	effect
<u>actie 3</u> . technisch/akoestische aanpassingen in het zonemodel		
<u>3a</u> . alternatieve bodemfactor voor het industrieterrein	heeft een generiek effect	0,5 à 1 dB(A)
<u>3b</u> . Alternatieve factor luchtdemping	heeft een generiek effect	0 à 0,5 dB(A)
<u>3b</u> . factor voor 'redelijke sommatie'	heeft een generiek effect	ca. 1 dB(A)

actie 3. aanpak AMvB-bedrijven

1. alle AMvB-bedrijven meenemen?
2. alleen aan de buitenranden meenemen?
3. geen AMvB-bedrijven in zonemodel?

AMvB-fruit (2)

Hoe AMvB-bedrijven meenemen in model?

1. standaard IL-spectrum? of aangepast spectrum
2. bronhoogte overal op 5m?
3. geluidsruimte in avond- en nachtperiode?

4. alles vastleggen met NADERE EISEN??

overzicht van acties

mogelijkheid	kenmerk	effect
<u>actie 3</u> . alternatieve bronmodellering van AMvB-bedrijven	heeft effect op een specifieke groep geluidsbronnen	varieert 2 à 5 dB(A)

- Martin Tennekes,
Ministerie van VROM,
Inspectie Oost
 - Geluid, nummer 1
maart 2004

Zonebeheer industrielawaai in de praktijk

Het zonebeheer industrielawaai is van groot belang omdat de handhaving na de wetgeving, de normstelling en de beleidsuitvoering de afsluitende schakel is in de reguleringsketen. Het zonebeheer kan worden gekwalificeerd als een voorbeeld van handhaving pur sang. De handhaving van de geluidszones rond industrieterreinen heeft twee invalshoeken: de ruimtelijke ordening en de vergunningverlening. Een goed werkend zonebeheerssysteem industrielawaai geeft duidelijkheid en rechtszekerheid aan het bedrijfsleven en de omwonenden. Bovendien is het vaststellen van een geluidszone rond een industrieterrein een kostbare zaak en er moet worden voorkomen dat een dergelijke kostbare operatie telkens opnieuw moet worden uitgevoerd. In dit artikel worden de achtergronden en het belang van een deugdelijk zonebeheer geschetst en wordt de organisatie van het zonebeheer, zoals dat in de provincie Gelderland is opgezet, onder de loep genomen.

Soort AMvB-bedrijf	L_w in dB(A)/m ² etmaalwaarde
Opslag- en transportbedrijven	55
Bouw- en houtbedrijven	50
Tankstations	50
Detailhandel en ambachtsbedrijven	50
Woon- en verblijfsgebouwen	50

Martin Tennekes

De zoneringsoperatie is gestart in september 1982 en vanaf 1994 zijn de eerste zonebeheerssystemen opgezet om de vastgestelde zongrens rond de gezoneerde industrieterreinen te bewaken.

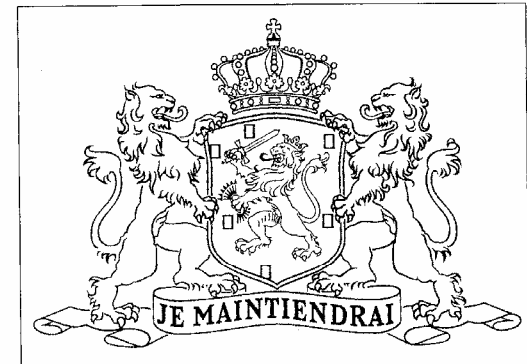
Handhaving van de geluidszones rond industrieterreinen is van groot belang omdat de handhaving na de wetgeving, de normstelling en de beleidsuitvoering de afsluitende schakel is in de zogenaamde reguleringsketen. Naast deze beleidsmatige is er ook nog een praktische reden om de handhaving van de geluidszones voortvarend aan te pakken. Om de geluidszones rond industrieterreinen vast te kunnen stellen is er door de rijksoverheid veel geld beschikbaar gesteld voor de zoneringsonderzoeken en we moeten dan ook voorkomen dat een dergelijke kostbare operatie, maar dan betaald door de gemeenten, telkens opnieuw moet worden uitgevoerd.

Doel van de zonebewaking is te voorkomen dat door toename van de geluidsemissie van de gevestigde bedrijven door

uitbreiding of vervanging van installaties etc. de zongrens en de vastgestelde hogere waarden worden overschreden. Hiermee verbonden is de problematiek van de verdeling van de beschikbare geluidruimte ('de koek') tussen de bestaande en de nieuw te vestigen bedrijven.

De handhaving van de geluidszones rond industrieterreinen heeft twee invalshoe-

ken: de ruimtelijke ordening en de vergunningverlening. Om het zonebeheer in de praktijk goed uit te kunnen voeren is het dan ook noodzakelijk dat er een goede afstemming en een intensieve samenwerking bestaat tussen de vergunningverlenende overheid (provincie en gemeente) en de bedrijven op het industrieterrein. De betrokken partijen zullen duidelijke afspraken moe-

HET NEDERLANDSE WAPEN

Over de auteur
ing. M.J. Tennekes is werkzaam bij het Ministerie van VROM
VROM inspectie - Oost

AMvB-fruit (4)

- tabel "Bedrijven en milieuzonering"

	geluidscategorie	voorbeeld	milieuzonering
A	50 - 55 dB(A) / m ²	in principe de 'gewone' en 'zwaardere' AMvB-bedrijven, zoals ambachtsbedrijven, bouw- en houtbedrijven (alle 50 dB(A) per m ²) en opslag- en transportbedrijven (55 dB(A) per m ²)	< 50 meter
B	55 - 60 dB(A) / m ²	tabakverwerkende industrie, smederijen, auto-onderdelenfabrieken, distributiecentra, accumulatoren- en batterijenfabrieken,	50 meter
C	60 - 65 dB(A) / m ²	grutterswarenfabrieken, koffiebranderijen, destilleerderijen, baksteenfabrieken, voedingsmiddelenindustrie, recyclingindustrie	100- 200 meter
D	65 - 70 dB(A) / m ²	procesindustrie, containeroverslag, staalconstructiewerk (buiten)	300-500 meter
	> 70 dB(A) / m ²	raffinaderijen, cokesfabrieken, schrootopslag	> 700 meter

actie 4. vergaande aanpassingen voor bedrijven

a. actief actualiseren geluidsvoorschriften

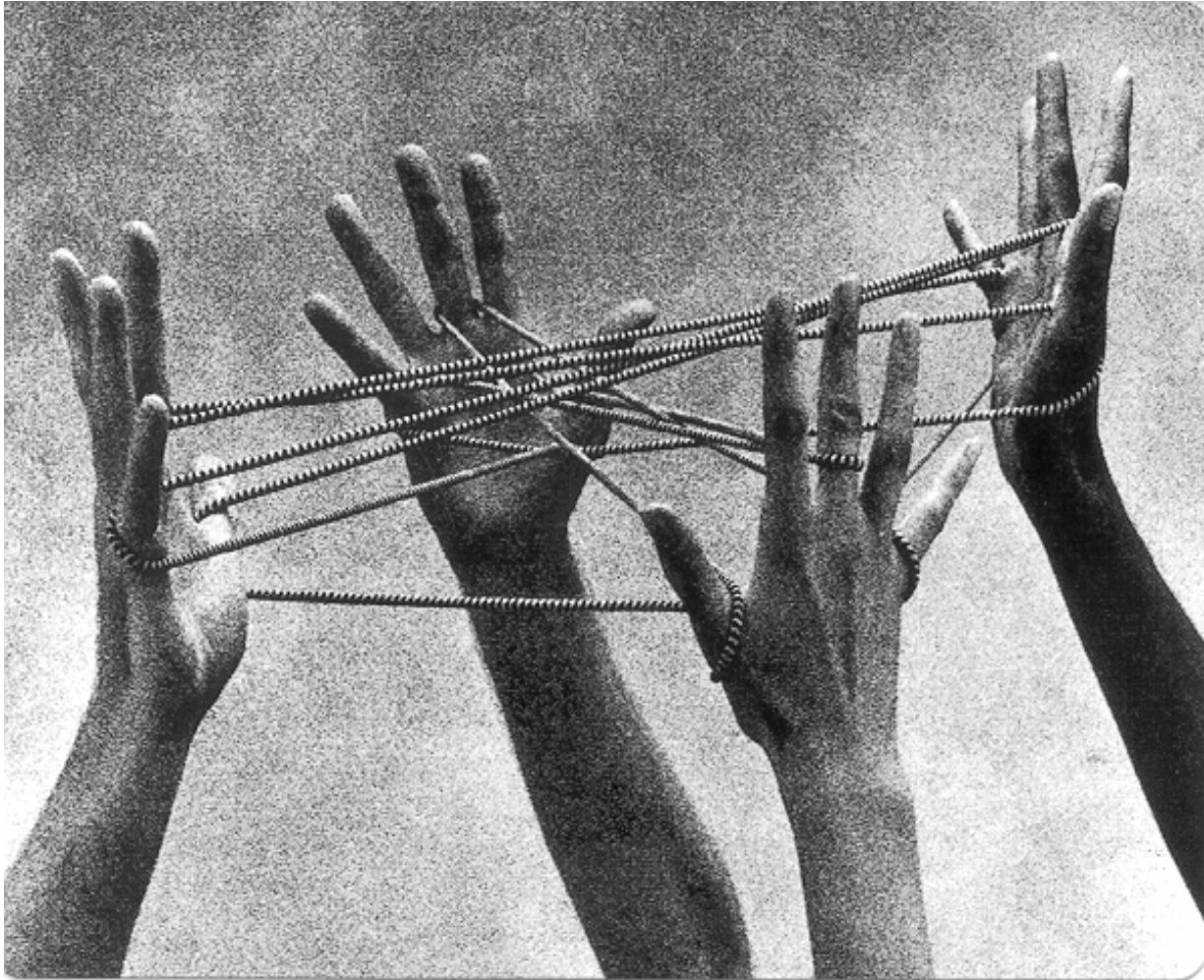
ALARA-afweging

8.22 Wm: ontwikkeling van technische mogelijkheden

IPPC: best available techniques

b. (hernieuwde) saneringsoperatie

c. uitkopen / verplaatsen bedrijven

De uitdaging (1)

Maken en vastleggen keuzes:

- Spelregels op hoofdlijnen
- Werkorganisatie

- Afspraken zonebeheer en vergunningverlening
- Wat te doen met AMvB-bedrijven
- Geluidruimte koppelen aan kavels (grondverkoop)
- Strategische aankoop/verkoop gronden
- Milieuruimte koppelen aan bestemmingsplan
- ...

De uitdaging (2)

Bestaande Industrieterreinen:

- overschrijdingen aanpakken
- vastleggen werkwijze (o.a. AMvB-bedrijven)

Nieuwe Industrieterreinen:

- voorkomen dat geluid knelpunt wordt
- akoestisch inrichtingsplan koppelen aan bestemmingsplan
- en 2-traps werkwijze bij grondverkoop